Integral s parametrom

Naj bo $D = [a, b] \times [c, d]$ in $f : D \to \mathbb{R}$ dana funkcija. Integralu

$$F(y) = \int_{a}^{b} f(x, y) dx$$

pravimo integral s parametrom.

Zveznost integrala s parametrom

Če je $f:[a,b]\times [c,d]\to \mathbb{R}$ zvezna, je F zvezna na [c,d].

Odvajnaje pod integralom

Naj bo f zvezna nad D in f_y zvezna nad D. Potem je

$$F'(y) = \int_{a}^{b} f_{y}(x, y) dx$$

Odvajnaje integrala

Naj bosta $u, v : [c, d] \to [a, b]$ in $u, v \in \mathcal{C}^1([c, d])$, $f \in \mathcal{C}([a, b] \times [c, d])$, $f_y \in \mathcal{C}([a, b] \times [c, d])$ Definirajmo:

$$F(y) = \int_{u(y)}^{v(y)} f(x, y) dx$$

Potem je F odvedljiva in

$$F'(y) = \int_{u(y)}^{v(y)} f_y(x, y) dx + f(v(y), y) v'(y) - f(u(y), y) u'(y)$$

Dvokratno integriranje funkcije

Naj bo $f \in \mathcal{C}([a,b] \times [c,d])$. Definirajmo

$$F(y) = \int_a^b f(x,y)dx \quad G(x) = \int_a^d f(x,y)dy$$

Potem je

$$\int_{a}^{b} G(x)dx = \int_{c}^{d} F(y)dy = \iint_{D} f(x,y)dxdy$$

Integrali na neomejenih območjih

Naj bo $f \in \mathcal{C}([a, \infty] \times [c, d])$:

$$F(y) := \int_{a}^{\infty} f(x, y) dx = \lim_{b \to \infty} \int_{a}^{b} f(x, y) dx$$

Enakomerna konvergenca funkcij

Funkcijsko zaporedje F_b enakomerno konvergira proti F, če za $\forall \varepsilon > 0: \exists B: b > B:$

$$|F_b(y) - F(y)| < \varepsilon; \quad \forall y \in [c, d]$$

Če to prepišemo v obliki integrala, dobimo:

$$|F_b(y) - F(y)| = \left| \int_a^b f(x, y) dx - \int_a^\infty f(x, y) dx \right| = \left| \int_b^\infty f(x, y) dx \right| < \varepsilon; \quad \forall y \in [c, d]$$

Integral s parametrom je enakomerno konvergenten na [c,d], če za $\forall \varepsilon>0:\exists B:$ $\forall b>B:$

$$\left| \int_{b}^{\infty} f(x, y) dx \right| < \varepsilon$$

Posledica: Če je za $f \in \mathcal{C}([a,\infty] \times [c,d])$ integral s parametrom $F(x) = \int_a^\infty f(x,y) dx$ enakomerno konvergenten na [c,d], je F zvezna na [c,d].

Menjava vrstnega reda integracije

Naj bo $f \in \mathcal{C}([a,\infty] \times [c,d])$ in $F(y) := \int_a^\infty f(x,y) dx$ enakomerno konvergentna. Definirajmo še $G(x) = \int_c^d f(x,y) dy$. Potem velja

$$\int_{c}^{d} F(y)dy = \int_{a}^{\infty} G(x)dx$$

oziroma

$$\int_{c}^{d} dy \int_{a}^{\infty} f(x,y) dx = \int_{a}^{\infty} dx \int_{c}^{d} f(x,y) dy$$

Odvajanje integrala na neomejenih območjih

Naj bosta $f, f_y \in \mathcal{C}([a, \infty] \times [c, d]), \ F(y) := \int_a^\infty f(x, y) dx$ obstaja za $\forall y \in [c, d]$ in $G(y) := \int_a^\infty f_y(x, y) dx$ enakomerno konvergira na [c, d]. Potem je F odvedljiva in F'(y) = G(y).

Funkcija Γ

Funkcija gama je definirana s predpisom

$$\Gamma(s) = \int_0^\infty x^{s-1} e^{-x} dx, \qquad \forall s > 0$$

Lastnosti funkcije gama:

1.
$$\Gamma(1) = 1$$

2.
$$\Gamma(s+1) = s\Gamma(s)$$

3.
$$\Gamma(\frac{1}{2}) = \sqrt{\pi}$$

4.
$$\Gamma(n+1) = n!$$
 $n \in \mathbb{R}$

Funkcija B

Funkciaj beta je definirana kot

$$B(p,q) = \int_0^1 x^{p-1} (1-x)^{q-1} dx, \quad \forall p, q > 0$$

Lastnosti funkcije beta:

- 1. simetričnost: B(p,q) = B(q,p)
- 2. $B(p,q) = \int_0^\infty \frac{u^{p-1}}{(1+u)^{p+q}} du$
- 3. $B(p,q) = \frac{\Gamma(p)\Gamma(q)}{\Gamma(p+q)}$
- 4. $\int_0^{\frac{\pi}{2}} (\sin x)^{2p-1} (\cos x)^{2q-1} = \frac{1}{2} B(p, q)$

Dvojni in trojni integral